

**M. Antonii Marsilii Colvmnae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijs, 1575

Cap. XVII. Dignitate sacerdotes velante hac semper cæteris hominibus præstitiße, maximo[que] illos in pretio apud omnes penè nationes habitos esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61495)

men Domini laudent in idipsum, David Psal. 33. Ex his, quibus, & quomodo Ecclesiastica beneficia, Ecclesiasticiq; redditus conferri soleant, ac in quos eorundem distributio partita sit, constare potest: sed quoniam non ea passim omnibus conferenda sunt, quæ Deo potissimum sunt pia deuotione dicata; iccirco variis Synodis, atque Conciliis celebratis multa requisita sunt in eis, qui admittendi essent ad eiusmodi redditus obtinendos, uel promoueri cuperent ad sacerdotium, cuius præcipuè causa instituti sunt. De quibus omnibus prout res ipsa postulat, mox dicemus.

A R G V M E N T V M.

Dignitate Sacerdotes, uel ante hac semper cæteris hominibus præstitisse, maximoq; illos in pretio apud omnes penè nationes habitos esse.

R E R V M S V M M A E.

- 1 Sacerdotis munus eximium est, atque præclarum.
- 2 Sacerdos secularis monacho cuius præcellere debet.
- 3 Plato quanti faciat sacerdotes.
- 4 Rex apud Aegyptios non potest sine sacerdotio imperare.
- 5 Sacerdotes apud Aegyptios secundum post Regem locum tenent.
- 6 Panchei populi, Sacerdotes omnium diues constituebant.
- 7 Galli Sacerdotum, quos Driudas appellabant, arbitrio omnia committebant.
- 8 Apud Germanos idem honor habebatur Sacerdotibus, ac Regibus.
- 9 Aethiopum Reges semper Sacerdotes erant.
- 10 Melisus, Cretensium Rex, primus apud eos Dijs sacrificauit.
- 11 Romani legum interpretandarum potestatem Pontificibus concesserunt.

- 12 Regum nomen Ro. exosum in rebus sacris remansit.
- 13 Sacerdotes Deos appellat David. dicuntur etiã Christi. n. 14.
- 15 Salomon solum Sacerdotem amicum uocauit, cum ceteri aulici Principes uocarentur.
- 16 Sacerdotes in sacris literis quoque accipiuntur pro ijs, qui Regibus à secretis erant, ac magis familiares.

CAPVT DECIMVMSEPTIMVM.

V M necessariò explicandum nobis fit, cuiusmodi esse debeant, quibus Ecclesiastici redditus cõceduntur, commodissimè hoc facere posse arbitrati sumus, si de illorum dignitate nonnulla præfati essemus, qui sacris Ordinibus initiantur. Præcipui enim ij sunt, quibus ad redditus huiusmodi obtinendos aditus pateat. † Sacerdotis munus eximium est, adeoq; præclarum, ut nihil nobilius illustriusve excogitari possit. Nam si qui Regibus mortalibus inferuiunt, maximo in pretio habentur: quinam, quæso, iis, qui Christo ministrant, sat dignus honos tribui potest? Nimirum preciosissimi uasis, & ad omne bonum opus parati instar obtinet Sacerdos; † præsertim Clericus, quem debere Monacho cuius præcellere, docent inter alios D. Dionysius de Coelesti Hierarch. cap. 6. Rabanus cap. 1. de insti. cleric. ac Beatus Thomas 2. 2. quæst. 184. art. 8. quod ipsum & doctissimus Petrus Sot. tradit in tract. de inst. Sacerd. par. 2. lect. 1. † Atqui certè uel Plato, quàmuis ueri Sacerdotij præstantiam ethnicus homo non plenè fuerit affecutus, tamen in lib. de Regno, Sacerdotes maximè nobilitat his uerbis: *Figura namque Sacerdotum, magnanimitate, intelligentiaq;, & claritate abundat, propter eorum, quæ aggrediuntur, tractantq;, magnificentiam.* † *Quapropter apud Aegyptios non licet Regem absque Sacerdotio imperare.*

rate.

rare. Quinimò si ex alio genere quispiam Regnum usurpat, post Regni assumptionem debet sacris initiari, ut Rex deniq; sit, & Sacerdos. Propterea in plurimis Græcorum ciuitatibus reperies præcipuè sacra à Magistratibus institui. Hæc Platon.

5 † Quibus maximè conuenit, quod tradit Diodorus Sicu. lib. 2. & 7. apud ipsos Aegyptios secundum post Regem locum Sacerdotes obtinuisse. † Panchæi olim populi, Sacerdotes eorum omnium Duces constituere, quibus & controuersiarum iudicia, & publicarum rerum arbitria permiserunt. † Galli quoque antiquitus eorum Sacerdotes, quos Druidas appellabant, dignos aestimabant, quorum fidei publica & priuata committerent: quod Strabo recensuit, lib. 4. Cornelius etiam Tacitus scribit, in lib. de Moribus Germanorum, † Sacerdotes apud veteres Germanos tantum authoritatis habuisse, ut ipsis, ac Regibus idem honor habere consueuisset: cumq; in aciem prodijissent, nemini neque animaduertere, nec uincire, neque uerberare, nisi sacerdotibus permissum erat. † De Aetiopibus etiam legimus, eorum Reges semper Sacerdotes existere solitos. Et Lactantius tradidit, lib. 1. In-
10 sti. diuinarū. † Melissum, Cretensium Regem, primū apud eos Diis sacrificasse, ac ritus nouos, Sacrorumq; pompas
11 introduxisse. † Gloriosissimi omnium gentium, & populorum Romani fuerunt, qui legum duodecim tabularum interpretandi licentiam Pontificibus concesserunt, ut in Iure Ciuili relatum est, l. 2. §. omnium autem horum, ff. de reg. iu. Vnde Cicero ipse diuinitus Romanis institutū esse dicit, ut iidem Religionibus Deorum immortalium, & summæ Reipublicæ præessent. † Et quàmuis exosum Regum nomen haberent Romani, illud tamen in Sacris manere uoluerunt: siquidem, ut est apud Liuium Ffestellam, & alios, Rex Sacrorum, Iulio Bruto, & Marco Valerio Consulibus, creatus est, qui Rex Sacrificulus
appella-

appellabatur: si talis erat Ethnicorum dignitas, ac ma-
 iestas, quanti debemus nos Christianos Sacerdotes existi-
 mare, qui cæteris non minus præstant atque umbræ cor-
 pus, lux tenebris? ac ueluti Sol inter sydera omnia clariùs
 emicat, sic ipsi cæteros longè omnes splendore, ac digni-
 13 tate mirificè antecellunt. † Hos certè Deos David appel-
 lare hæud ueritus est: Ego, inquit, dixi, *Dij estis*, cap. duo
 14 sunt, 12. quæst. 1. cap. solitæ, de maio. & obedien. † Ali-
 bi etiam Christi sunt nuncupati, 1. Paralipom. 16. & Psal.
 104. Nolite tangere Christos meos, & in eo loco Sacer-
 dotes oleo, & affluentia Spiritus sancti unctos intelli-
 gi. D. Dionysius Carthusianus post Lyranum, & alios ad-
 uertit. Nec sanè immeritò & *Dij*, & Christi appellati
 sunt, cùm Sacerdotibus super alios generis sui proximi-
 mos, qui alioquin naturæ lege iis æquales fuissent, pote-
 stas, imperiumq; uitæ, & necis datum sit, dum ligandi,
 ac soluendi potestas est attributa. Iraque Dei sunt Vica-
 rij gloriosi, Deo proximi, ut super illis uerbis (*Dij estis*)
 Titelmanus Iacobus de Valentia, & piè Ioannes Bapti-
 15 sta Folengius, ac reliqui animaduertent. † Notatu il-
 lud certè dignum est, Salomonem, cui Deus sapientiam,
 prudentiamq; dedit, quem nimis Deus dilexit, & per
 Nathan, amabilem Domino uocare uoluit, solum Sacer-
 dotem amicum uocasse: is enim in Prouerbiis dixit, cau-
 sam tuam tracta cum amico tuo. quem uerò amicum in-
 tellexerit, in libris Regum explicatum est, 3. Reg. 4. in
 quibus, cùm cæteri Salomonis aulici, Principes dicti re-
 periantur, solus Sacerdos Sabud filius Nathan, eius ami-
 cus dictus est, ut facilè intelligas sanctissimum Sacerdo-
 tum nomen extitisse: Sanctitate nimirum adductus est
 Salomon, ut Sacerdotem sibi socium, atque amicum assu-
 meret, non quòd illius bonis indigeret. Nullus enim pro-
 fectò Regum fuit, qui argenti æquè, ac lapidum poscen-
 tibus

tibus copiam facere potuerit. Non alius fuit, cuius aetate
argentum nihili fieret. Is super omnes Reges Terrae diui-
tibus, ac sapientia magnificatus est; eius uultum omnis ter-
ra uidere desiderabat; Eum iussit Dominus postulare,
quid uellet, atque is tamen Sacerdoti se amicum profes-
sus est. † Porro Sacerdotis nomen in sacris literis, pro his
etiam accipi consueuisse; qui Regibus à secretis erant, ac
familiares, docuit eruditissimus Franc. Forer. in Isaiam,
cap. 61. ver. Sacerdotes Domini.

ARGUMENTVM.

Quibus rebus potissimum prae-ditos esse oporteat, qui sacris
initiari uelint.

RERVM SUMMAE.

- 1 Qualitates, quae in clericis requiruntur, quaedam sunt intrin-
secas, quaedam extrinsecas.
- 2 Natalium claritas requiritur in promouendis.
- 3 Spurij quàm plures extitere clarissimi.
- 4 Gratianus decretorum compilator, fuit spurius.
- 5 Iephthae, Sanctus à Paulo appellatus.
- 6 Albanus Martyr.
- 7 Summi Pontifices quàm plures illegitimè nati.
- 8 Cardinalis Paleotti praestantia & laus.
- 9 Illegitimi repelluntur à Sacerdotio absque speciali dispensa-
tione.
- 10 Aetas in promouendis necessaria.
- 11 Presbyter non ordinatur quis ante uigesimum quintum annum.
- 12 Clericus non potest obtinere beneficia simplicia ante annum
decimum quartum.
- 13 Episcopus quis esse non potest ante trigessimum annum exactum.
- 14 Iuuenis prudens esse non potest.
- 15 Adolescentes plures maxima uirtutis.

Salomon;